

Rannalooduse õpperajad Pärispea poolsaarel

	500 m 2 km 2,8 km	Hara lahe rannalooduse õpperada	
	1,5 km 800m	Pähkneeme õpperada	
	2,5 km 2 km	Mähu otsa - Purekkari õpperada	
	infostend		
	õpperaja teeviit		bussipeatus
	linnuvaatlustorn		kordoni varemed
	linnuvaatluspaik		kiigeplats
	parkla		muuseum
	RMK telkimisala		majutus
	supluskoh		toitlustus
	rändrahn		seltsimaja, rahvamaja
	kivi, kivine ala		kultuuri- ja konverentsikeskus
	roostik		
	torn		
	sidemast		
	kõvakattega tee		

0 100 200 300 400 500 m

1:20 000 **REGIO**
www.regio.ee/kaardid

© 2015

RANNALOODUSE ÖPPERADADE INFOSTENDID (nr. 1-12) PÄRISPEA POOLSAAREL

1. **Öpperadade skeem-kaart** Pärисpea — Viinistu teeristis annab ülevaate Pärисpea poolsaare rannalooduses asuvatest radadest.

2. **Pärисpea poolsaare kujunemine.** Pärast mandrijääst vabanemist 11 000 a. tagasi olid karid, rahud, lood ja laiud kuni tekkis suurem saar, mis liitus mandriga. Suured rändrahnud asuvad Purekkari neemel, Mähu otsal, Viinistul, Kasispeal jm.

HARA LAHE RANNALOODUSE ÖPPERADA

Öpperadade infostendid tutvustavad Euroopas väärtustatud rannalooduse elupaiku.

3. **Liivarand püsitaimestikuga** Odakivi lahe ääres kuulub Euroopas väärtustatud Natura 2000 elupaigana kaitse alla. Rannal kasvavad liiv-vaeskaer, liiv-merisinep, merihumur, kurdlehtine roos jt.

Siin infostendi nr. 3 juures saab valida, kas liikuda piki Odakivi lahe randa:

I vasakule lõunasuunas (infostendid nr. 4-7), et jõuda 2 km pärast **Suurpea sadamakaini** või

II paremale põhjasuunas (infostendid nr. 8, 9, 11) endise kalakasvatuse ja **Pähkneeme männiku** poole (2 km).

I. Odakivi laht – Suurpea sadamakai (infostendid nr. 4-7)

4. **Elu rannal** Euroopas väärtustatud elupaikades, nagu rannaluited kinnistunud rohttaimedega ja männimetsaga, kus esinevad neile omased taime- ja loomaliigid.

5. **Elu rannikumeres** kui ökosüsteemis, kus asuvad

väärtuslikud elupaigad ja valitsevad omanäolised liikidevahelised suhted.

6. **Militaarne Suurpea** tutvustab nõukogudeaegset allveelaevade uurimisbaasi.

7. **Suurpea küla** kultuuri- ja ajalugu.

II Odakivi laht – Pähkneeme (infostendid nr. 8, 9)

8. **Liivik.** Liivikud kuuluvad Euroopas väärtustatud Natura 2000 elupaikadena kaitse alla. Liivikul hõredalt kasvavate rannamändide vahel katab liivast maapinda hall samblikuvaip, kus võib näha putukatest nõmmeliivikut, liblikatest lendlemas nõmmesilmikut ning kuulda laulmas nõmmelöökest jt. liike.

PÄHKNEEME ÖPPERADA (infostendid nr. 9-11)

9. **Pähkneeme männik** (ka Pähkliännik või Pähknemännik) kui valgusküllane lütemännik kuulub Euroopas väärtustatud Natura 2000 elupaigana kaitse alla. See liivaluidete ja mändidega ala asub vahetult mere ääres eravaldusesoleva endise piirivalve prožektorite torni lähedal.

10. **Tiivulised Saunalahel**, kus näeme kaunitel värvipildidel veelindude liike nagu luiged, pardid, pütid, kajakad, tiirud jt.

11. **Pärисpea kalakasvatus**, kus kasvatati aastatel 1976 - 2006 fikerforelli. Praegu kalakasvatust ei toimu.

MÄHU OTSA - PUREKKARI ÖPPERADA (infostend nr. 12).

12. **Mähu otsa linnuvaatlusalala**, kus on näha rohkesti vee- ja roolinde ning võib jälgida lindude rännet kevadel ja sügisel, kui siit rändab läbi massiliselt valgepõsk-laglesid, rabahanesid, vaeraid, luiki, kaure jt. linde.

PÄRISPEA KÜLA kõige auväärsem hoone on peatee servas asuv **Pärисpea seltsimaja**, pea 100 aastat tegutses seal kool, mis suleti 1971. aastal. Hetkel tegutseb maja aktiivse kogukonnakeskusena. Pärисpea on Eestimaa põhjapoolsem ja vanim rannaküla. 2009. aastal tähistati eriti pidulikult küla 750. juubelit. **Pärисpea küla keskel on viidad Pähkneemele, Purekkarile ja Viinistu teeristi.**

HARA LAHE RANNALOODUSE ÖPPERADA 2,5 / 3,3 km

◇ Matka algus on **Pärисpea – Viinistu teeristis**. Bussipeatus – Viinistu tee.

◇ Mine 300 meetrit Loksa poole.

◇ Pööra infostendi nr. 2 juures paremale liivasele metsateele, 400 m pärast jõuad Odakivi lahe äärde.

◇ Edasi võid valida, kas matkata **ODAKIVI lahe ääres** piki randa **vasakule lõuna suunas SUURPEA sadamakai poole** (2,8 km) või **paremale põhja suunas** endise kalakasvatuse ja **PÄHKNEEME suunas** (2 km). Samas jälgi teeviitasid rajal.

PÄHKNEEME ÖPPERADA 1,5 km

◇ Matka algust tähistab **teeviit Pärисpea küla keskel**, kus Pähkneeme männiku infostendini nr. 9 on 800 m. Seal juhatab viit Saunalahel suunas 500 m.

◇ Liigu infostendi nr. 10 juurest piki randa vasakule Kuissääre suunas, et vaadelda veelinde. 900 m pärast jõuad eravalduses oleva torni ja endise kalakasvatuse juurde, kus on parkimise võimalus.

MÄHU OTSA - PUREKKARI ÖPPERADA 2,5 km

◇ **Pärисpea küla keskel näitab teeviit – Purekkari neem 2 km**, kaugust RMK telkimiskohani ja parklani. Enne seda on näha endisi sõjaväerajatisi.

◇ **Teeviit** (endise radarimäe lähedal) **näitab, et tee hargneb kaheks**

➡ parem haru viib **MÄHU OTSA** linnuvaatlusalale (500 m), kus on infostend nr. 12. Purekkari neemele saab siit **liikudes piki randa MÄHU OTSA - PUREKKARI ÖPPERAJAL** (600 m) või tulla tagasi radarimäe juurde, et valida

➡ vasakpoolne tee haru, mis viib **Purekkari neeme parklasse ja telkimisalale (300 m)**. Sealt neeme tippu on veel 1 km. Purekkari neem on mandri Eesti kõige põhjapoolsem neem (59°40'30" N). Seal asub ka sama nimega rändrahn, mille ümbermõõt on 23,4 m ja kõrgus 4,7 m.

Loodushuvilised õpperajal

Pärисpea poolsaare RANNALOODUSE ÖPPERADADE JUHT

Rannalooduse õpperajad on jalgsi liikumiseks, nende pikkused on märgitud kaardile. Radade alguspunktidesse saab sõita jalgratta või autoga. Parkimise võimalused on Pärисpeal endise kalakasvatuse juures või Purekkari neeme esises RMK parklas.

MTÜ Eru lahe Rannarahva Selts

TERE TULEMAST PÄRISPEA POOLSAARE RANNALOODUSE ÖPPERADADELE!

Öpperadadel tutvustatakse rannaloodust, et seda paremini hoida ja kaitsta. Kooliõpilased saavad omandada praktilisi teadmisi bioloogias ja geograafias vastavalt kooli õppekavale ning täita Läänemere projekti mereprogramme.

! Oled Lahemaa rahvusparkis. Palun hoia siinset ainulaadset loodust!

! Öpperajal liigu ainult mööda tähistatud rada, et vältida tallamist.

! Öpperajalt võta kaasa vaid uued teadmised ja ilusad mälestused. Ära korja raja äärest lilli, samblaid-samblikke, kive ja muud ilusat. Siis saavad ka järgmised külastajad neid imetleda.

! Mootorsõidukitega tohib sõita vaid selleks ette nähtud teedel. Metsas ja rannas sõitmine ei ole lubatud.

! Lõkke tegemine ja telkimine on lubatud ainult selleks ette valmistatud ja tähistatud kohtades. Lähim koht asub Purekkari neeme RMK telkimispaigas.

! Ära jäta parklas seisvasse autosse hinnalisi asju.

Hädaabi number 112

Ohust loodusele teata Keskkonnainspektsiooni numbril 1313

MEELEOLUKAT MATKA RANNALOODUSE ÖPPERADADEL!

Lahemaa rahvusparki looduskeskus MTÜ Eru lahe Rannarahva Selts
tel: 329 5555 mobiil: 5691 7494
e-post: info@lahemaa.ee e-post: linda.metsaorg@mail.ee

Trükise koostas: Linda Metsaorg © 2015

Fotod: erakogu

Kaart: © Regio 2015

Trükitud trükikojas: Ecoprint

ISBN 978-9949-520-64-0

Trükise valmimist toetas:

Harju Maavalitsuse

Kohaliku Omaalgatuse Programm - KOP 9 789949 520640

